

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. május 14.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ÜZLETI GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2010. május 14. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Fontos tudnivalók

Kedves Érettségiző!

A munka megkezdése előtt javasoljuk, nézze át a teljes feladatsort!
Ügyeljen a feladatok és a kérdések figyelmes olvasására és pontos értelmezésére!

A teszt jellegű, illetve választásos feladatok megoldásakor gondolja át alaposan válaszát!
A könyvelési feladatok kidolgozásakor használja szükség szerint a mellékelt számlatükröt!

Munkájához nem programozható zsebszámológépet és vonalzót használhat.

A megoldás során tiszta, rendezett külalakkal dolgozzon, szabályosan javítsa esetleges hibáit!

A megoldások kidolgozását az erre a célra kijelölt helyen végezze!
Készítsen áttekinthető mellékszámításokat!

Eredményes munkát és sikeres érettségi vizsgát kívánunk!

Választást, rövid választ igénylő feladatok

1. feladat

8 pont

Végezze el az összehasonlítást a táblázat alatti felsorolásból a tulajdonságok megfelelő cellába való beírásával!

Megkülönböztető ismérvek	Értékesítési koncepció	Marketingkoncepció
Vevőorientáció		
Kiindulópont		
Eszköz		
A koncepció célja		

- Profit költségcsökkentés és értékesítési volumen növelésén keresztül.
- Nem a vevő, hanem az eladandó termék van a középpontban.
- A fogyasztói szükséglet kielégítése érdekében összehangolja a marketingfeladatokat.
- A vevő szüksége a meghatározó.
- Agresszív reklám, rámenős értékesítés.
- A meglévő terméket próbálják eladni mindenáron.
- A piac igényeiből indul ki, azt termel, amit el lehet adni.
- Profit hosszú távon, a fogyasztói igények kielégítésével.

2. feladat

6 pont

a) Kapcsolja össze a fogalom nevét a hozzá tartozó leírással!

Hasznosság

Az adott szükséglet kielégítésére felkínált termékek közül a legtöbb előnyt nyújtja.

Érték

A termék mennyire képes kielégíteni a fogyasztó szükségleteit.

Elégedettség

A termék megfelel a vevő elvárásainak.

b) Válasszon ki a következő felsorolásból 3 makrokörnyezeti elemet aláhúzással!
(Háromnál több aláhúzás esetén a rossz megoldás pontlevonással jár!)

Demográfiai környezet; Marketing tanácsadók; Jogsabályok; Fogyasztók;
Márka-verseny társak; Természeti erőforrások; Piaci közvetítők; Pénzügyi szolgáltatók

3. feladat

7 pont

Írja a következő beszámolósorok mellé, hogy a Mérleg vagy az Eredménykimutatás sorai! (A Mérleg esetén nevezze meg a főcsoportot, csoportot, az Eredménykimutatás esetén az eredménykategóriát, ahová a sor tartozik!)

Sor megnevezése	Mérleg főcsoport, csoport	Eredménykimutatás eredménykategória
Forgatási célú értékpapír		
Értékesítés nettó árbevétele		
Saját termelésű készletek állományváltozása		
Pénzügyi műveletek eredménye		
Jegyzett, de be nem fizetett tőke		
Mérleg szerinti eredmény		

4. feladat

7 pont

a) Tegye időrendbe a könyvelés feladatait!

gazdasági események könyvelése idősorosan és számlasorosan; zárás; ellenőrzés; beszámolóképzés

1. nyitás
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

b) Sorolja be a következő teendőket a fenti tevékenységekhez a könyvelési feladat sorszámának beírásával!

- Főkönyvi kivonat készítése.
- Bizonylatok kontírozása.
- Eszközszámlák T oldalára tételfeljegyzés a 491. ellenszámlával szemben.
- Bevétel főkönyvi számlaegyenleg átvezetése a 493. Adózott eredmény elszámolása számlára.
- Mérleg + Eredménykimutatás + Kiegészítő melléklet készítése.

5. feladat

5 pont

Nevezze meg a következő tartalmú bizonylatokat!

- Munkavállalóktól tartozás fejében, adott havi bérfizetéskor levonandó összegek jegyzéke
Bizonylat megnevezése: .....
- Időszaki vagyonváltozások alapbizonylatokból összesítéssel nyert adatai
Bizonylat megnevezése: .....
- Beszerzés külső bizonylata, a vásárlás általános forgalmi adóval növelt, megfizetendő összegével
Bizonylat megnevezése: .....
- Nap végén a pénztárban történt állományváltozások összegzése
Bizonylat megnevezése: .....
- A vállalkozás megbízása számlavezető bankjának a bankszámla terhére történő számlapénzfizetés teljesítésére
Bizonylat megnevezése: .....

6. feladat

5 pont

a) Fogalmazza meg az Átutalás és a Beszedési megbízás fizetési módok közötti alapvető különbséget!

.....
.....
.....
.....

b) Nevezze meg a Beszedési megbízás fizetési mód két formáját! Tegyen közöttük különbséget!

.....
.....
.....
.....

7. feladat

4 pont

a) Nevezze meg az alábbi statisztikai sor fajtáját és keletkezési módját!

Értékesített havi festékmennyiség színek szerint

Színek	kg
Piros	102
Kék	184
Sárga	89
Lila	111
Összesen	486

Statisztikai sor:

.....

**b) Jelölje ki a kék festék értékesítési arányának kiszámítási módját!
Nevezze meg az alkalmazott mutatószámot is!**

.....

8. feladat

2 pont

Válassza ki bekeretezéssel a következő összesítettérték-mutatók segítségével felírt hányadosok közül az árváltozás indexét!

Tárgyévi értékesítés folyóáron
Bázisévi értékesítés bázis áron

Tárgyévi értékesítés folyóáron
Tárgyévi értékesítés bázis áron

Tárgyévi értékesítés bázis áron
Bázisévi értékesítés bázis áron

9. feladat

6 pont

a) Sorolja fel egy adóbevallás alapvető információtartalmát 5 pontba csoportosítva!

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

b) Mi a megjelenési formája az adóztatásra vonatkozó legmagasabb szintű jogszabálynak?

.....

Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok

1. feladat

10 pont

Válassza ki az alábbi információkból és írja a táblázat megfelelő oszlopaiba a raktári belső bizonylatokon rögzített információkat! A táblázat kitöltésekor a bizonylatok szerepe és a kitöltés helye szerint gondolja át a feladatot, mintha a bizonylatokon rögzítené az információkat!

Vállalkozásunk vásárolt 2009. szeptember 23-án a Műanyag Kft. Budapest által kiállított számla alapján 820 Ft + 25% általános forgalmi adóval növelt értéken 650 kg anyagot, amely még aznap megérkezett, és az anyagraktárba bevételezte Kis Tamás raktáros. Ebből az anyagból a következő napon a raktár kiadott Fekete Levente utalványozására 600 kg mennyiséget „711/A” jelű költségviselőre elszámolhatóan. Az anyag a 32145 azonosítószámot viselő fehér műanyagszövet.

Csak a Bevételezési bizonylaton szereplő információk	Mindkét bizonylaton szereplő információk	Csak a Kiadási bizonylaton szereplő információk

2. feladat

8 pont

A vállalkozás tárgyidőszaki anyagbeszerzéseinek alapadatai:

Gazdasági esemény	Mennyiség (kg)	Egységár (Ft/kg)
1. beszerzés	650	820,-
2. beszerzés	600	840,-
1. felhasználás	1 000	
3. beszerzés	550	800,-
4. beszerzés	900	780,-
2. felhasználás	1 000	
5. beszerzés	500	795
3. felhasználás	1 000	

Számítsa ki a három anyagfelhasználás és az időszak végi záró anyagkészlet értékét a csúsztatott átlagár módszerével!

1. Felhasználás értéke: .....
2. Felhasználás értéke: .....
3. Felhasználás értéke: .....
4. Zárókészlet értéke: .....

Mellékszámítások:

---

3. feladat

4 pont

Az előző feladat adatai alapján határozza meg FIFO módszerrel is

a) a 2. felhasználás értékét!

A 2. felhasználás értéke FIFO módszerrel:.....

b) az időszak végi zárókészlet értékét!

A zárókészlet FIFO értéke:.....

4. feladat

8 pont

Számítsa ki a 2008. évi értékcsökkenési leírás összegeket eszközfajtánként!

A számítások eredményei alapján határozza meg a kiemelt fordulónapi Mérleg és Eredménykimutatás sor értékeit!

Vállalkozás tárgyi eszközei a következők:

Ingatlanok bekerülési (bruttó) értéke 13 600 000 Ft 10 évre tervezett használattal, lineáris leírással és 1 600 000 Ft tervezett maradványértékkel.

Gépek bekerülési (bruttó) értéke 8 200 000 Ft, 64 000 gépóra teljesítményre tervezve maradványérték nélküli leírással.

Valamennyi tárgyi eszköz használatba vételi ideje 2008. május 1., a gépek tárgyévi dokumentált teljesítménye 3 200 gépóra.

Számítások:

Mérleg, 2008. december 31.

Ingtalanok: .....
Műszaki gépek, berendezések: .....

Eredménykimutatás, 2008. december 31.

Értékcsökkenési leírás:.....

5. feladat

5 pont

2008 évi személyi jövedelemadó mértékek	
0 - 1 700 000 Ft	jövedelemig 18%
1 700 001 Ft-tól	306 000 Ft és az 1 700 000 Ft-on felüli rész 36%-a

forrás: www.apeh.hu

Számítsa ki Kiválasztott Elemér 2008. évi személyi jövedelemadó elszámolási kötelezettségét 2009 áprilisában a következő alapadatok alapján:

Éves összes adóköteles jövedelem: 8 200 000 Ft.

Év közben a kifizetők által levont és befizetett adóelőleg igazolások alapján 2 500 000 Ft.

Igénybe vehető adókedvezmények összege: 230 000 Ft.

2008. évi személyi jövedelemadó elszámolási kötelezettség:

.....

A 2008. évi személyi jövedelemadó-bevallás határideje: .....

Mellékszámítások:

6. feladat

15 pont

Könyvelje el idősorosan a mellékelt naplóban a következő gazdasági eseményeket!

1. Alapanyag beszerzése szállítói számla szerint, 650 kg 820 Ft/kg + 25% általános forgalmi adó.
2. Készpénzes bérfizetéshez pénzfelvét a pénztári bizonylat szerint 2 400 000 Ft.
3. Pénztárból bérfizetés.
4. Bérfizetés dolgozói folyószámlára utalással 1 600 000 Ft bankbizonylat szerint.
Megérkezett a bank számlakivonata a pénzfelvétről is.
5. Késztermék értékesítése vevőnek, eladási ár 5 000 000 Ft + 25% általános forgalmi adó.
Az eladott késztermékek tényleges önköltségen számított készletcsökkenési értéke 4 100 000 Ft.
6. A késztermék-értékesítés során jelentkező minőségi reklamáció miatt 10% engedményt adunk a vevőnek. Erről a helyesbítő számla elkészült.
7. Termelési célú gépbeszerzés beruházási szállító számla szerint 10 000 000 Ft + 25% általános forgalmi adó.
8. Alapanyag-felhasználás értéke a raktári kiadási bizonylat szerint 481 000 Ft.
9. Rendeltetésszerűen használt termelési célú gépekre elszámolt havi terv szerinti értékcsökkenés összege 560 000 Ft.

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12-15. Tárgyi eszközök
- 121. Ingatlanok
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 131. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 141. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 16. Beruházások, felújítások
- 17-19. Befektetett pénzügyi eszközök

2. Készletek

- 21. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen és félkész termékek
- 25. Késztermékek

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betét
- 389. Átvezetési számla

4. Források

- 41. Saját tőke
- 411. Jegyzett tőke
- 412. Tőketartalék
- 413. Eredménytartalék
- 419. Mérleg szerinti eredmény
- 42. Céltartalékok
- 43. Hátrasorolt kötelezettségek
- 44. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- 444. Beruházási hitel
- 45-47. Rövid lejáratú kötelezettségek
- 451. Rövid lejáratú hitelek
- 454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)
- 455. Beruházási szállítók
- 46. Adóelszámolások
- 461. Társasági adó elszámolása
- 462. Személyi jövedelemadó elszámolása
- 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek
- 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése
- 466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó
- 467. Fizetendő általános forgalmi adó

- 468. Forgalmi adó elszámolása
- 471. Jövedelemelszámolás
- 473. Társadalombiztosítási kötelezettségek
- 49. Rendező számlák
- 491. Nyitómérleg számla
- 492. Zárómérleg számla
- 493. Adózott eredmény elszámolása számla

5. Költségnemek

- 51. Anyagköltség
- 52. Igénybe vett szolgáltatások
- 53. Egyéb szolgáltatások költségei
- 54. Bérköltség
- 55. Személyi egyéb kifizetések
- 56. Bérjárulékok
- 57. Értékcsökkenési leírás
- 581. Saját termelésű készletek állományváltozása
- 582. Saját előállítású eszközök aktivált értéke

8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

- 81. Anyagjellegű ráfordítások
- 82. Személyi jellegű ráfordítások
- 83. Értékcsökkenési leírás
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi ráfordítások
- 88. Rendkívüli ráfordítások

9. Értékesítés árbevétele és bevételek

- 91-93. Értékesítés nettó árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi bevételek
- 98. Rendkívüli bevételek

Témakör	A feladat sorszáma	Maximális pontszám	Elért pontszám	A témakör maximális pontszáma	A témakör elért pontszáma
Választást, rövid választ igénylő feladatok	1.	8		50	
	2.	6			
	3.	7			
	4.	7			
	5.	5			
	6.	5			
	7.	4			
	8.	2			
	9.	6			
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok	1.	10		50	
	2.	8			
	3.	4			
	4.	8			
	5.	5			
	6.	15			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
Választást, rövid választ igénylő feladatok		
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....